

Communications of the Dryanovo History Museum. Volume 3. Polypress Publishing, 2024. 516 p. ISSN: 1313-9371

ABSTRACT

This volume of the *Communications of the Dryanovo History Museum* comprises articles based on the talks presented at the Second National Conference *Epochs, Personalities, Memory*, held in Dryanovo on 5 and 6, October 2023. The collection is divided into three parts titled *Epochs and Personalities*, *Memory and Cultural and Historical Heritage* and *Initiatives of the Museum in 2023*.

The first part of the collection features articles dedicated to a prominent native of Dryanovo, Racho Stoyanov, to figures associated with the national liberation movement during the National Revival period, as well as to individuals who contributed to educational work and took part in the church struggle. Some of the papers published in the collection deal with medieval history, the Ottoman rule and the Bulgarian National Revival. An important place in the volume is reserved for talks addressing the socio-economic history in the period between the end of the 19th century and the first half of the 20th century.

The second part of the collection includes papers dealing with cultural and historical heritage and national memory and identity.

The last part summarises the initiatives undertaken by the Museum in 2023, in particular, the publication of collections and books and the organisation of competitions and a national plein-air painting event.

Известия на Исторически музей – Дряново. Том 3. Изд: Полипрес ООД, 2024. 516 с. ISSN: 1313-9371

РЕЗЮМЕ

Настоящият том събира материали от втората национална научна конференция „Епохи, личности, памет”, проведена в град Дряново на 5-6 октомври 2023 г. Издържан полиграфически като книжно тяло, сборникът впечатлява със своя обем и разнообразно научно съдържание. Разделен е на три части: секция „Епохи и личности”, секция „Памет и културно-историческо наследство и дейности на музея през 2023 г.

В първата част сборникът съдържа доклади, посветени на Рачо Стоянов, родом от Дряново – едно забравено име в българската белетристика и публицистика; личности, свързани с национално-освободителното движение през Възраждането, както и такива, с приноси в просветното дело и църковната борба. Определена значимост имат докладите, които разглеждат живота, творчеството и художествените достойнства на прозата на Рачо Стоянов: доц. д-р Стефан Йорданов, Тодорка Михалева – „Рачо Стоянов – още един „последен възрожденец”; д-р Мирела Костадинова – „Рачо Стоянов – самотникът от Лозенец”; д-р Радка Пенчева – „Съвременен поглед в белетристиката на Рачо Стоянов; Генчо Витанов – „Мит и модерност в драмата „Майстори”; Цветомира Койчева – „Войната в творчеството на Рачо Стоянов” и др.

Част от докладите, публикувани в сборника, обръщат внимание на историята на средните векове, османското владичество и Възраждането: доц. д-р Стефан Йорданов – „Още веднъж за името Стринава”; Иван Попов – „Положителното и отрицателното при управлението на цар Иван Александър (1331-1371); д-р Венелин Бараков – „Българското общество през Възраждането и личността на Левски”; Даниела Цонева – „Габрово и Дряново в пътеписните текстове от XIX в.; Десислава Ангелова – „Ролята и пътят на Опълчението – участието на дряновеца Пенчо Молдованов по време на руско-турската Освободителна война” и др.

Важно място заемат докладите, разкриващи социално-икономическата история от края на XIX – първата половина на XX в.: д-р Ангел Орбецов – „Българската трудова миграция от Централния Балкан в Иран през 30-40-те год. на миналия век”; Мирослав Тошев – „Материали за занаятчии и търговци в селата Пиринец, Разделци и Присойна, околия Осман пазар/Омуртаг през първата половина на XX в.; Дамян Христов – „Инженер строител Нено Цанков и приносът му в областта на пътното, индустриалното и жилищното строителство в Царство България и НР България”.

Втората част на Сборника разглежда теми от културното-историческото наследство и народната памет, и национална идентичност. Важно място заемат докладите, посветени на отделни исторически паметници и сгради: д-р Вяра Белева – „Църквата „Св. Йоан Кръстител в село Бочуковци – изгубеното културно наследство”; доц. д-р Светла Атанасова – „Ханът на хаджи Николи във Велико Търново”; на сградния фонд и музейните експозиции на музеите в София, Карлово, Чирпан и Плевен: Йордана Николова – „Атанас Буров в София. Сгради на паметта”; Дора Чаушева – „Музеят на Апостола в Карлово”; Даниела Дерешка – „Параклис-мавзолей „Св. Георги Победоносец” – приносът на арх. Пенчо Койчев за град Плевен”; Делияна Начева – „Музеят на Яворов в Чирпан”; на паметта за български революционери, писатели и музиканти със свой принос в българската история, култура и изкуство: проф. д-р Петко Петков – „Национални герои и национални предатели”; Катя Зографова – „Нови хроники на Вазовия род” и др.

В последната част от сборника са представени всички инициативи на Историческия музей-Дряново за 2023 г.: издаването на сборници и книги, конкурси и националният пленер по живопис.

В заключение може да се добави, че третият том от Известията на Историческия музей-Дряново се превръща в традиция да събира изследвания на автори от цялата страна. Богатството от теми и научни статии издига престижа на изданието, което поддържа установено ниво и престиж.